

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ
*****

ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້
ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າກະສິກໍາປ່າໄມ້ ແລະ ພັດທະນາຊຸມນະບົດ
ສູນຄົ້ນຄວ້າພືດຜັກ ແລະ ໄມ້ໃຫ້ໝາກ

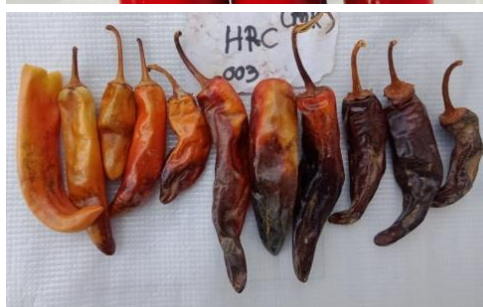
ທ ບຸນເພັງ ສີຫອມຈັນ

ໂທ: 856 030 4907505; WhatApp 02055818640

E-mail: bp.sihomchanh@yahoo.com

ພະຍາດໝາກເນົ້າແຫ້ງ ຫຼື ພະຍາດກຸ້ງແຫ້ງ ຂອງໝາກເຜັດ Anthracnose disease

ພະຍາດໝາກເນົ້າແຫ້ງ ຫຼື ພະຍາດກຸ້ງແຫ້ງເປັນ
ພະຍາດໜຶ່ງທີ່ມີຄວາມສໍາຄັນຕໍ່ກັບໝາກເຜັດ
ເຊິ່ງມັກພົບເຫັນທົ່ວໄປໃນພື້ນທີ່ການປູກຜັກ.
ສ່ວນຫຼາຍພະຍາດນີ້ແມ່ນມັກຈະລະບາດຫຼັງການ
ເກັບກ່ຽວແລ້ວ ເຊິ່ງມີຜົນກະທົບຕໍ່ກັບຜົນຜະລິດ
ແລະ ລາຄາ ສະເລ່ຍຢູ່ປະມານ ປະມານ 10-80.
ເຊິ່ງມັນສາມາດທໍາລາຍໄດ້ໄລຍະການຈະເລີນ
ເຕີບໂຕຂອງລໍາຕົ້ນ, ໄລຍະອອກດອກຈັບໝາກ
ຈົນຮອດເກັບກ່ຽວຜົນຜະລິດ ຫຼັງເກັບກ່ຽວຜົນ
ຜະລິດ.

ລັກສະນະອາການຂອງພະຍາດ: ອາການຂອງ
ພະຍາດນີ້ໂດຍທົ່ວໄປໝາກເຜັດຈະແຫ້ງຕາຍ
ຫຍຸບໂຕເຂົ້າ ເນື້ອເຍື່ອບ່ອນທີ່ເປັນພະຍາດຈະມີ
ວົງແຫວນມີສູນກາງ acervuli ເວລາພະຍາດນີ້
ເປັນຢູ່ໝາກສີຂອງໝາກຈະປ່ຽນເປັນສີນໍ້າຕານ
ແລະ ສີດໍາ ເນື່ອງຈາກການກໍ່ໂຕຂອງທໍ່ເສັ້ນໄຍ
(setae) ແລະ ແຜນໂໜກ (sclerotia) ຄ້າຍໆ
ກັບໄຂ່ປາ ເຊິ່ງມັນມີຜົນກະທົບຕໍ່ກັບຄວາມເຂັ້ມ
ຊື່ນຂອງສານ capsaicin, oleoresin ແລະ
ເຮັດໃຫ້ໝາກເຜັດແຫ້ງຕາຍ.

ເຊື້ອສາເຫດຂອງພະຍາດ: ເຊິ່ງພວກມັນເກີດຈາກ ເຊື້ອຮາ *Colletotrichum spp* ລວມທັງ *C.gloeosporioides*, *C.acutatum* and *C.capsici* ຢູ່ໃນອັນດັບ Glomerellales ແລະ ຕະກູນຂອງ Glomerellaceae ຕາມທຳມະດາ ແລ້ວເຊື້ອພະຍາດນີ້ຈະອາໄສຢູ່ໃນດິນ ພືດມັກ ຈະຕິດເຊື້ອ ເມື່ອດິນທີ່ຕິດເຊື້ອສຳພັດກັບລຳຕົ້ນ, ໃບ ຫຼື ໝາກ ການນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືທີ່ບໍ່ສະອາດ, ມື, ນໍ້າຟຶງໃສ່ ແລະ ອື່ນໆ. ພະຍາດກຸ້ງແຫ້ງຍັງສິ່ງຜົນ ກະທົບຕໍ່ພືດຜັກ ແລະ ໝາກໄມ້ຫຼາຍຊະນິດ. ເຊິ່ງກໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມເສຍຫາຍທາງດ້ານເສດຖະ ກິດຢ່າງຮ້າຍແຮງອີກດ້ວຍ. ມັນກໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມ ເສຍຫາຍທາງກ່ອນ ແລະ ຫຼັງການເກັບກ່ຽວຢ່າງ ກວ້າງຂວາງ ເຊິ່ງສິ່ງຜົນກະທົບໃຫ້ກັບຜົນຜະລິດ ໝາກເຜັດໃນລະດູຝົນ ແລະ ລະດູແລ້ງໂດຍກົງ. ອຸ່ນຫະພູມເໝາະສົມໃນການແພ່ລະບາດແມ່ນ 12-33°C ສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເໝາະສົມທີ່ສຸດ ແມ່ນອຸ່ນຫະພູມ 25-30°C ຄວາມຊຸ່ມແມ່ນ ຫຼາຍກວ່າ 85%. ຄວາມຊຸ່ມເໝາະແກ່ການຈະ ເລີ່ມເຕີບໂຕຂອງສະປໍແມ່ນຫຼາຍກວ່າ 95%.

ໄລຍະການມັກລະບາດແມ່ນ ເດືອນ ພຶດສະພາ ຫາ ກັນຍາ.

ການປ້ອງກັນ ແລະ ກຳຈັດ

1. ການປ້ອງກັນແບບເຂດຕະກຳ:

- **ການຂ້າເຊື້ອເມັດພັນ:** ນຳໃຊ້ນໍ້າອຸ່ນ 55°C ຈຸ່ມ ເມັດພັນລົງ 10 ນາທີ ຖ້າເປັນນໍ້າອຸ່ນ 50°C ຈຸ່ມ ເມັດພັນລົງ 30 ນາທີ ຫຼັງຈາກນາເມັດພັນອອກ ມາແມ່ນລ້າງດ້ວຍນໍ້າສະອາດ ຫຼັງຈາກນັ້ນກະຕຸ້ນ ໃຫ້ເມັດງອກຈິ່ງນຳໄປປູກ. ນອກຈາກນັ້ນກໍ່ ສາມາດແຊໄວ້ກັບນໍ້າເຢັນແຊປະໄວ້ປະມານ 10-12 ຊົ່ວໂມງ.

- **ການປູກພືດໝູນວຽນ:** ປູກຈຳພວກພືດຕະກູນ ຫຍ້າ, ເຂົ້າ, ສາລີ ປະມານ 2-3 ປີ. ລີກລ້ຽງການ ປູກພືດຕະກູນໝາກໂມ ແລະ ຊະນິດຜັກທີ່ ພະຍາດຕັ້ງກ່າວລະບາດໃນພື້ນທີ່ມາກ່ອນ.

- **ການຈັດການທີ່ດິນ:** ເຊັ່ນການໄຖຄາດໃຫ້ເລິກ, ແຕກແດດ, ການໃສ່ຝຸ່ນໃຫ້ເໝາະສົມ, ການ ໃຫ້ນໍ້າໃຫ້ຖືກວິທີທີ່ບໍ່ຄວນໃຫ້ນໍ້າທາງສະບັງເກີ້ ແລະ ທີ່ຢ່າງຫົດໂດຍກົງ.

- **ການນຳໃຊ້ພັນຕ້ານທານແມ່ນຈະມີຄວາມຍືນ ຍົງທີ່ສຸດ**

2. **ການນຳໃຊ້ຢາເຄມີ:** ເກັບໃບແລະ ໝາກ ທີ່ ເປັນພະຍາດອອກໃນໄລຍະເລີ່ມຕົ້ນຂອງພະຍາດ ຈາກນັ້ນກ່ອນຝົນ ແລະ ຫຼັງຝົນຕົກສິດພົ້ນດ້ວຍ ຢາ 75% chlorothalonil wettable powder ອັດຕາ 0.06µg/L. 50% Shibaogong wettable powder ອັດຕາ 0.15-0.25µg/L. 57.6% crown chlorothalonil dry granules ອັດຕາ 0.1-0.12µg/L ປະມານ 7-10ວັນ/ຄັ້ງ ຕິດຕໍ່ກັນ 2-3 ຄັ້ງ.